Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (пети състав)

8 май 2025 година*

„Преюдициално запитване — Политика относно убежището — Директива 2013/32/ЕС — Член 4, параграф 1 и член 31, параграф 3, трета алинея, буква б) — Процедури за предоставяне на международна закрила — Удължаване от решаващия орган на шестмесечния срок за разглеждане — Голям брой молби за международна закрила, подадени едновременно — Понятие — Отчитане на други обстоятелства“

По дело C-662/23 [Zimir] [i]

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Raad van State (Държавен съвет, Нидерландия) с акт от 8 ноември 2023 г., постъпил в Съда на 9 ноември 2023 г., в рамките на производство по дело

Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid

срещу

X,

СЪДЪТ (пети състав),

състоящ се от: M. L. Arastey Sahún, председател на състава, D. Gratsias, E. Regan, J. Passer (докладчик) и B. Smulders, съдии,

генерален адвокат: L. Medina,

секретар: A. Lamote, администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 23 октомври 2024 г.,

като има предвид становищата, представени:

– за X, от M. F. Wijngaarden, advocaat, и S. Rafi, experte,

– за нидерландското правителство, от M. K. Bulterman и A. Hanje, в качеството на представители,

* Език на производството: нидерландски.

[i] Името на настоящото дело е измислено. То не съвпада с истинското име на никоя от страните в производството.

– за чешкото правителство, от A. Edelmannová, M. Smolek и J. Vláčil, в качеството на представители,

– за френското правителство, от R. Bénard, B. Dourthe, O. Duprat-Mazaré и B. Fodda, в качеството на представители,

– за унгарското правителство, от Zs. Biró-Tóth и M. Z. Fehér, в качеството на представители,

– за Европейската комисия, от A. Azema, A. Baeckelmans, F. Blanc и S. Van den Bogaert, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 12 декември 2024 г.,

постанови настоящото

Решение

1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 31, параграф 3, трета алинея, буква б) във връзка с член 4, параграф 1 от Директива 2013/32/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година относно общите процедури за предоставяне и отнемане на международна закрила (ОВ L 180, 2013 г., стр. 60).

2 Запитването е отправено в рамките на спор между Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (държавен секретар по въпросите на правосъдието и сигурността, Нидерландия) и X, гражданин на трета страна, относно непроизнасянето от първия в законоустановения шестмесечен срок по молба за издаване на разрешение за временно пребиваване на основание търсенето на убежище.

Правна уредба

Правото на Съюза

3 Съображения 3 и 18 от Директива 2013/32 гласят:

„(3) Европейският съвет по време на специалното си заседание в Тампере на 15 и 16 октомври 1999 г. се договори да работи за установяването на Обща европейска система за убежище, която се основава на пълното и цялостно прилагане на Женевската конвенция за статута на бежанците от 28 юли 1951 г. [(*Recueil des traités des Nations unies*, том 189, стр. 150, № 2545 (1954)], изменена с Нюйоркския протокол от 31 януари 1967 г. („Женевската конвенция“), като по този начин се утвърждава принципът на забрана за връщане, както и че никой няма да бъде върнат обратно, където има опасност от преследване.

[…]

(18) В интерес едновременно и на държавите членки, и на търсещите международна закрила е по молбите за международна закрила да бъде вземано решение възможно най-бързо, без това да засяга точността и пълнотата на тяхното разглеждане“.

4 Съгласно член 1 от тази директива, озаглавен „Цел“:

„Целта на настоящата директива е да се определят общи процедури за предоставяне или отнемане на международна закрила съгласно Директива 2011/95/ЕС [на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 година относно стандарти за определянето на граждани на трети държави или лица без гражданство като лица, на които е предоставена международна закрила, за единния статут на бежанците или на лицата, които отговарят на условията за субсидиарна закрила, както и за съдържанието на предоставената закрила (ОВ L 337, 2011 г., стр. 9)]“.

5 Член 4 от посочената директива е озаглавен „Компетентни органи“ и параграф 1 от него гласи:

„Държавите членки определят по всички процедури решаващ орган, който да отговаря за извършването на съответното разглеждане на молбите, в съответствие с разпоредбите на настоящата директива. Държавите членки следят за това този орган да разполага с подходящи средства, включително с достатъчно на брой компетентни служители, за изпълнението на своите задачи в съответствие с настоящата директива“.

6 Член 31 от същата директива е озаглавен „Процедура по разглеждане“ и предвижда:

„1. В процедурата по разглеждане държавите членки обработват молбите за международна закрила в съответствие с основните принципи и гаранции по глава II.

2. Държавите членки гарантират, че процедурата по разглеждане приключва възможно най-скоро, без да се засягат точността и пълнотата на разглеждането.

3. Държавите членки гарантират, че процедурата по разглеждане приключва в срок от шест месеца от подаването на молбата.

В случаите, при които молбата подлежи на процедурата, предвидена в Регламент (ЕС) № 604/2013 [на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година за установяване на критерии и механизми за определяне на държавата членка, компетентна за разглеждането на молба за международна закрила, която е подадена в една от държавите членки от гражданин на трета държава или от лице без гражданство (ОВ L 180, 2013 г., стр. 31)], шестмесечният срок започва да тече от момента, когато държавата членка, отговаряща за разглеждането ѝ, се определя в съответствие с посочения регламент, кандидатът е на територията на тази държава членка и е поет от компетентния орган.

Държавите членки могат да удължат шестмесечния срок, установен в настоящия параграф, за допълнителен период, който не надвишава девет месеца, когато:

[…]

б) голям брой граждани на трети страни или лица без гражданство едновременно подадат молба за международна закрила, което на практика в голяма степен затруднява приключването на процедурата в срок от шест месеца;

[…]

По изключение при надлежно обосновани обстоятелства държавите членки могат да надвишат сроковете, предвидени в настоящия параграф, с най-много три месеца, когато това е необходимо, за да се осигури точно и пълно разглеждане на молбата за международна закрила.

[…]

5. При всички случаи държавите членки приключват процедурата по разглеждане в максимален срок от 21 месеца от подаването на молбата.

6. Ако не може да се вземе решение в срок от шест месеца, държавите членки гарантират, че кандидатът:

а) е информиран за забавянето; и

б) е получил, ако е отправил искане, информация относно причините за забавянето и срока, в който се очаква решение по неговата молба.

[…]“.

Нидерландското право

7 Член 42 от Vreemdelingenwet 2000 (Закон за чужденците от 2000 г.) от 23 ноември 2000 г. (Stb. 2000, бр. 495) предвижда:

„1. Решението по молба за издаване на разрешение за временно пребиваване съгласно член 28 или на разрешение за безсрочно пребиваване съгласно член 33 се приема в срок от шест месеца от получаване на молбата.

[…]

4. Срокът, посочен в параграф 1, може да бъде удължен за допълнителен период, който не надвишава девет месеца, когато:

[…]

b. голям брой чужденци подават молба едновременно, което на практика в голяма степен затруднява приключването на процедурата в срок от шест месеца; или

[…]“.

8 На 21 септември 2022 г., на основание член 42, параграф 4, буква b) от Закона за чужденците от 2000 г., който транспонира член 31, параграф 3, трета алинея, буква б) от Директива 2013/32 в нидерландското право, държавният секретар по въпросите на правосъдието и сигурността приема Besluit houdende wijziging van de Vreemdelingencirculaire 2000 (Решение за изменение на циркулярното писмо относно чужденците от 2000 г., наричано по-нататък „WBV 2022/22“), което влиза в сила на 27 септември 2022 г. С WBV 2022/22 държавният

секретар по въпросите на правосъдието и сигурността удължава с девет месеца шестмесечния срок за разглеждане на молбите за издаване на разрешения за временно пребиваване на основание търсенето на убежище. Това решение се прилага за всички молби, които са подадени преди 1 януари 2023 г. и срокът за чието разглеждане не е изтекъл към 27 септември 2022 г.

Спорът в главното производство и преюдициалните въпроси

9 На 10 април 2022 г. X, турски гражданин, подава молба за международна закрила в Нидерландия.

10 На 21 септември 2022 г. държавният секретар по въпросите на правосъдието и сигурността приема WBV 2022/22, с което удължава с девет месеца законоустановения шестмесечен срок за разглеждане на молбите за издаване на разрешения за временно пребиваване на основание търсенето на убежище.

11 Тъй като не е взето решение в шестмесечния срок, на 13 октомври 2022 г. X отправя искане до държавния секретар по въпросите на правосъдието и сигурността да предприеме съответните действия.

12 Държавният секретар по въпросите на правосъдието и сигурността не предприема действия в следващите две седмици след подаването на искането, поради което X подава жалба до Rechtbank Den Haag (Първоинстанционен съд Хага, Нидерландия).

13 С решение от 6 януари 2023 г. този съд обявява жалбата на X за основателна и приема, че с WBV 2022/22 държавният секретар по въпросите на правосъдието и сигурността не е удължил законосъобразно срока за разглеждане на молбите за издаване на разрешения за временно пребиваване на основание търсенето на убежище. С това решение посоченият съд също така разпорежда на държавния секретар да проведе първоначално заседание в срок от осем седмици от датата на постановяване на съдебното решение и да вземе решение по молбата на X в срок от осем седмици след това първоначално заседание, като в противен случай ще му бъде наложена периодична имуществена санкция в размер на 100 евро за всеки ден закъснение.

14 Държавният секретар по въпросите на правосъдието и сигурността обжалва това съдебно решение пред запитващата юрисдикция, Raad van State (Държавен съвет, Нидерландия).

15 В подкрепа на жалбата си той твърди, че за целите на прилагането на член 42, параграф 4, буква b) от Закона за чужденците от 2000 г. и на член 31, параграф 3, трета алинея, буква б) от Директива 2013/32 не се изисква националният орган да бъде изправен пред бързо увеличение или „пик“ на броя на едновременно подадените молби за международна закрила. Този орган можел да удължи срока за разглеждане на тези молби и в случай на постепенно увеличение на броя им — а и във връзка с други обстоятелства — когато удължаването е необходимо, за да се гарантира точно и пълно разглеждане на молбите за международна закрила в съответствие с изискванията на член 31, параграф 2 от Директива 2013/32. Освен това държавният секретар по въпросите на правосъдието и сигурността поддържа, че при преценката дали може да удължи срока за разглеждане на молбите за международна закрила, той може да вземе предвид изостаналите преписки с необработени

молби, тъй като те заемат капацитета му за вземане на решения по тези молби и допринасят за това на практика в голяма степен да се затруднява грижливото приключване на процедурата в срок от шест месеца от подаването им.

16 На 14 април 2023 г. държавният секретар по въпросите на правосъдието и сигурността издава на X разрешение за временно пребиваване като търсещо убежище лице и му изплаща дължимата сума по периодичната имуществена санкция.

17 Запитващата юрисдикция счита, че държавният секретар по въпросите на правосъдието и сигурността все пак продължава да има правен интерес от произнасяне по жалбата, тъй като с нея се оспорва решението от 6 януари 2023 г., с което Rechtbank Den Haag (Първоинстанционен съд Хага) приема, че с WBV 2022/22 този орган не е удължил законосъобразно срока за разглеждане на посочените в този акт молби за издаване на разрешения за временно пребиваване на основание търсенето на убежище.

18 Тази юрисдикция отбелязва, че ако се тълкува разширително, думата „едновременно“, употребена в член 31, параграф 3, трета алинея, буква б) от Директива 2013/32, би означавала „в рамките на кратък период“, като се има предвид, че на практика рядко молбите за международна закрила се подават буквално в един и същи момент. Въпреки това според посочената юрисдикция е необходимо да се ограничи период във времето, в който има увеличение на броя на тези молби, което може да се характеризира като пик на такива молби. Освен това, като се има предвид, че тези увеличения не се забелязват веднага, Raad van State (Държавен съвет) отбелязва, че тази разпоредба може да бъде надлежно приложена едва след изтичането на известен период от време.

19 Запитващата юрисдикция иска да се установи дали, ако се тълкува по-разширително, Директива 2013/32 допуска удължаване на срока за разглеждане на молбите за международна закрила, когато броят им се увеличава само постепенно, при положение че в този случай държавният секретар по въпросите на правосъдието и сигурността ще има достатъчно време и възможност да увеличи капацитета си за обработка на тези молби. Това тълкуване би могло да се възприеме, тъй като съответства на целта на Директива 2013/32, а именно решаващият орган да взема решения по молбите за международна закрила във възможно най-кратък срок, но същевременно с дължимата грижа.

20 Освен това тази юрисдикция отбелязва, че член 31, параграф 2 от Директива 2013/32 също играе роля при тълкуването на член 31, параграф 3, трета алинея, буква б) от нея, тъй като предвижда, че процедурата по разглеждане трябва да приключи възможно най-скоро, без да се засягат точността и пълнотата на разглеждането. Следователно взаимовръзката между тези две изисквания е важна, но неясна.

21 В допълнение запитващата юрисдикция посочва, че е неясен и изразът „голям брой“, употребен по отношение на граждани на трети страни или лица без гражданство, които подават молби за международна закрила. Тя иска да се установи дали този брой трябва да се определя абсолютно, или е възможно да се вземат предвид числови данни за входящия поток на тези молби в дадена държава членка.

22 Тази юрисдикция иска също да се установи дали трудността на практика да се приключи процедурата по разглеждане на молбите за международна закрила в шестмесечния срок, посочен в член 31, параграф 3, трета алинея, буква б) от Директива 2013/32, може да се дължи на обстоятелства, различни от големия брой едновременно подадени такива молби.

23 При тези обстоятелства Raad van State (Държавен съвет) решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:

„1) а) Може ли решаващият орган да упражни правомощието си за удължаване на шестмесечния срок за вземане на решение в случай на голям брой молби за международна закрила, подадени едновременно по смисъла на член 31, параграф 3, трета алинея, буква б) от [Директива 2013/32], когато увеличението на този голям брой молби за международна закрила настъпва постепенно през определен период и вследствие на това на практика в голяма степен се затруднява приключването на процедурата в срок от шест месеца? Как следва да се тълкува думата „едновременно“ в този контекст?

б) Въз основа на какви критерии трябва да се прецени дали е налице „голям брой“ молби за международна закрила по смисъла на член 31, параграф 3, трета алинея, буква б) от [Директива 2013/32]?

2) Има ли ограничение относно периода, през който трябва да настъпи увеличение на броя на молбите за международна закрила, за да може още да попада в обхвата на член 31, параграф 3, трета алинея, буква б) от [Директива 2013/32]? Ако има, колко дълъг може да е този период?

3) При преценката дали на практика в голяма степен се затруднява приключването на процедурата в срок от шест месеца по смисъла на член 31, параграф 3, трета алинея, буква б) от [Директива 2013/32], може ли — включително с оглед на член 4, параграф 1 от тази директива — да се вземат предвид и обстоятелства, които не са свързани с увеличаването на броя на молбите за международна закрила, като обстоятелството, че решаващият орган има да се справя с изостанали преписки, натрупани още отпреди увеличаването на броя на молбите за международна закрила, или с липса на кадрови капацитет?“.

По допустимостта на преюдициалното запитване

24 В писменото си становище френското правителство изразява съмнения относно допустимостта на преюдициалното запитване, като твърди по същество, че спорът в главното производство е станал теоретичен, тъй като на X вече е издадено разрешение за временно пребиваване като търсещо убежище лице.

25 Както следва от постоянната практика на Съда, въведеното с член 267 ДФЕС производство е инструмент за сътрудничество между Съда и националните юрисдикции, чрез който Съдът предоставя на националните юрисдикции насоки за тълкуването на правото на Съюза, необходими им за разрешаване на висящия пред тях спор. Основанието за отправяне на преюдициално запитване е не формулирането на консултативни становища по общи или хипотетични въпроси, а необходимостта от отговор за ефективното решаване на даден правен спор. Видно от самия текст на член 267 ДФЕС, отправеното преюдициално запитване трябва да е „необходимо“, за да може запитващата юрисдикция да постанови „нейното решение“ по образуваното пред нея дело (решение от 26 март 2020 г., Miasto Łowicz и Prokurator Generalny, C-558/18 и C-563/18, EU:C:2020:234, т. 44 и 45 и цитираната съдебна практика).

26 Така Съдът нееднократно е постановявал, че както от съдържанието, така и от структурата на член 267 ДФЕС е видно, че преюдициалното производство по-специално предполага действително наличие на висящ пред националните юрисдикции спор, в който те трябва да се произнесат с решение, отразяващо евентуално решението по преюдициалното запитване (решение от 26 март 2020 г., Miasto Łowicz и Prokurator Generalny, C-558/18 и C-563/18, EU:C:2020:234, т. 46 и цитираната съдебна практика).

27 Ето защо Съдът следва служебно да провери дали спорът по главното производство продължава да е налице (решение от 13 септември 2016 г., Rendón Marín, C-165/14, EU:C:2016:675, т. 24).

28 В това отношение, видно от преписката, с която разполага Съдът, решението от 6 януари 2023 г., с което Rechtbank Den Haag (Първоинстанционен съд Хага) обявява жалбата на X за основателна и разпорежда на държавния секретар по въпросите на правосъдието и сигурността да проведе заседание и да се произнесе по молбата на X в определените от него срокове, е обжалвано пред запитващата юрисдикция. От нея следва също, че с издаването от този орган на 14 април 2023 г. на разрешение за временно пребиваване на X като търсещо убежище лице не се слага край на този спор, който е бил висящ към датата на отправяне на преюдициалното запитване, и че според запитващата юрисдикция посоченият орган продължава да има правен интерес от произнасяне по жалбата му, тъй като в обжалваното с нея решение се приема, че той не е удължил законосъобразно срока за вземане на решение в областта на молбите за убежище.

29 Ето защо следва да се приеме, че спорът в главното производство все още е висящ пред запитващата юрисдикция, която е длъжна да се произнесе по законосъобразността на това удължаване, и че отговорът на Съда на поставените въпроси е необходим за решаването на този спор.

30 При това положение преюдициалното запитване е допустимо.

По преюдициалните въпроси

По първия и втория въпрос

31 С първия и втория въпрос, които следва да бъдат разгледани заедно, запитващата юрисдикция иска по същество да се установи дали член 31, параграф 3, трета алинея, буква б) от Директива 2013/32 трябва да се тълкува в смисъл, че предвиденият за разглеждане на молбите за международна закрила шестмесечен срок, посочен в тази разпоредба, може да бъде удължен с девет месеца от решаващия орган в случай на постепенно увеличение на броя на тези молби през продължителен период от време, или за целите на прилагането на тази разпоредба има ограничение във времето относно периода, през който трябва да настъпи увеличение на броя на тези молби.

32 Член 31, параграф 3, трета алинея, буква б) от Директива 2013/32 предвижда, че държавите членки могат да удължат шестмесечния срок за разглеждане на молбите за международна закрила, когато голям брой граждани на трети страни или лица без гражданство едновременно подадат молба за международна закрила, което на практика в голяма степен затруднява приключването на процедурата в този срок.

33 Съответно възможността на държавите членки да удължат шестмесечния срок за разглеждане на молбите за международна закрила на основание на тази разпоредба зависи от наличието на три тясно свързани помежду си и кумулативни условия, а именно, първо, молбите за такава закрила да са подадени „едновременно“, второ, тези молби да са подадени от „голям брой“ граждани на трети страни или лица без гражданство и трето, това „на практика в голяма степен да затруднява приключването на процедурата от органите на държавата членка в срок от шест месеца“. Тези взаимозависими условия трябва да се тълкуват заедно.

34 На първо място, що се отнася до условието за едновременно подаване на молби за международна закрила, следва да се отбележи, че нито една разпоредба от Директива 2013/32 не определя смисъла и обхвата на думата „едновременно“. Следователно тя трябва да се тълкува в съответствие с обичайното си значение в общоупотребимия език, като се държи сметка и за контекста, в който е използвана, и за целите на правната уредба, от която е част (вж. по аналогия решение от 6 юли 2023 г., Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Особено тежко престъпление), C-402/22, EU:C:2023:543, т. 24 и цитираната съдебна практика).

35 В съответствие с обичайното си значение в общоупотребимия език тази дума е синоним на думата „заедно“, което по принцип означава, че големият брой молби за международна закрила, посочен в член 31, параграф 3, трета алинея, буква б) от Директива 2013/32, трябва да бъде подаден в един и същи момент.

36 При все това, тъй като, както отбелязва по същество генералният адвокат в точка 45 от заключението си, на практика рядко молбите за международна закрила се подават точно по едно и също време, за да не бъде тази разпоредба лишена от всякакво полезно действие, думата „едновременно“ следва да се разбира в смисъл на „в рамките на кратък период“, което показва, че посочената разпоредба не се отнася до случая на постепенно увеличаване на броя на тези молби през продължителен период от време.

37 На второ място, що се отнася до условието молбите за международна закрила да се подават от „голям“ брой граждани на трети страни или лица без гражданство, в съответствие с обичайното си значение в общоупотребимия език думата „голям“ препраща към „висок“ брой кандидати за международна закрила.

38 Тъй като Директива 2013/32 не съдържа критерии, позволяващи да се определи количествено, дори и относително, такъв брой, както отбелязва по същество генералният адвокат в точки 46 и 48 от заключението си, преценката за наличието на „голям брой“ такива кандидати трябва да се извърши с оглед на обичайния и предвидим поток на молбите за международна закрила в съответната държава членка въз основа на актуалните и исторически статистически модели. Съответно, за да става въпрос за „голям брой“ молби за международна закрила, подадени „едновременно“ по смисъла на член 31, параграф 3, трета алинея, буква б) от Директива 2013/32, решаващият орган трябва да установи въз основа на сравнителен анализ на числови данни наличието на значително нарастване в рамките на кратък период на броя на посочените молби в сравнение с обичайната и предвидима тенденция в съответната държава членка.

39 На трето място, що се отнася до условието за наличие на практически трудности за приключване в шестмесечния срок на разглеждането на голям брой едновременно подадени молби за международна закрила, преценката за наличието на такива трудности трябва да се извърши с оглед по-специално на задълженията на държавите членки съгласно член 4, параграф 1 от Директива 2013/32.

40 В това отношение следва да се припомни, че съгласно тази разпоредба държавите членки, от една страна, определят по всички процедури решаващ орган, който да отговаря за извършването на съответното разглеждане на молбите за международна закрила, в съответствие с разпоредбите на тази директива, и от друга страна, следят за това този орган да разполага с подходящи средства, включително с достатъчно на брой компетентни служители, за изпълнението на своите задачи в съответствие с посочената директива.

41 След като обаче решаващият орган трябва да разполага с необходимите средства, за да може да се справи с обичайния и предвидим поток на молбите за международна закрила в шестмесечния срок, посоченият орган може да се сблъска с проблем с капацитета за точно и пълно обработване на тези молби в посочения срок само в случай че тези молби се увеличат значително в рамките на кратък период в сравнение с обичайната и предвидима тенденция в тази държава членка.

42 За сметка на това, ако броят на молбите за международна закрила се увеличава постепенно в рамките на продължителен период от време, съответната държава членка трябва да вземе мерки в съответствие с член 4, параграф 1 от Директива 2013/32, за да адаптира капацитета си за обработване на тези молби. Съответно продължителността на периода, който трябва да се вземе предвид при тълкуването на член 31, параграф 3, трета алинея, буква б) от Директива 2013/32, не може да надвишава времето, което е необходимо на дадена държава членка, за да увеличи предоставените на решаващия орган средства и отново да разполага с достатъчен капацитет за обработване на тези молби в съответствие с Директивата.

43 На четвърто място, от съображения 3 и 18 от Директива 2013/32 следва, че тя има за цел да установи Обща европейска система за убежище, в която по молбите за международна закрила да бъде вземано решение възможно най-бързо, без това да засяга точността и пълнотата на тяхното разглеждане.

44 Несъмнено възможностите за удължаване на шестмесечния срок, посочени в член 31, параграф 3 от Директива 2013/32, са предвидени с оглед на особени случаи, които оправдават по-дълъг срок за разглеждане, за да може да се гарантира точно и пълно разглеждане на тези случаи.

45 Както обаче следва от точки 41 и 42 от настоящото решение, само ако броят на молбите за международна закрила се е увеличил значително и в рамките на кратък период, решаващият орган може да се сблъска с проблем с капацитета за обработване на тези молби през шестте месеца от периода на разглеждане, който проблем би обосновал удължаване на този срок съгласно член 31, параграф 3, трета алинея, буква б) от Директива 2013/32.

46 Ето защо тълкуване на член 31, параграф 3, трета алинея, буква б) от Директива 2013/32 в смисъл, че позволява на държава членка да удължи шестмесечния срок за разглеждане на молбите за международна закрила в случай на постепенно увеличение на броя на тези молби през продължителен период от време, би застрашило постигането на преследваната с тази директива цел.

47 От всичко изложено по-горе следва, че член 31, параграф 3, трета алинея, буква б) от Директива 2013/32 е приложим в случай на настъпване на значително нарастване в рамките на кратък период на броя на молбите за международна закрила в сравнение с обичайната и предвидима тенденция в съответната държава членка и следователно не обхваща случай на постепенно увеличение на броя на тези молби през продължителен период от време.

48 Съответно има ограничение относно периода, през който трябва да настъпи увеличение на броя на молбите за международна закрила, за да може да попадне в обхвата на член 31, параграф 3, трета алинея, буква б) от Директива 2013/32, като продължителността на този период не може да надвишава времето, което е необходимо на дадена държава членка, за да увеличи предоставените на решаващия орган средства и отново да разполага с достатъчен капацитет за обработване на получените молби за международна закрила в предвидения в тази разпоредба шестмесечен срок в съответствие със задълженията, произтичащи от член 4, параграф 1 от тази директива. Това необходимо време трябва да се преценява с оглед на времето, което изискват наемането и обучението на служители, компетентни да обработват точно и пълно получените молби за международна закрила.

49 С оглед на изложените по-горе съображения на първия и втория въпрос следва да се отговори, че член 31, параграф 3, трета алинея, буква б) от Директива 2013/32 трябва да се тълкува в смисъл, че предвиденият за разглеждане на молбите за международна закрила шестмесечен срок, посочен в тази разпоредба, може да бъде удължен с девет месеца от решаващия орган в случай на значително нарастване в рамките на кратък период на броя на тези молби в сравнение с обичайната и предвидима тенденция в съответната държава членка, като това изключва случаите, които се характеризират с постепенно увеличение на броя на посочените молби през дълъг период от време.

По третия въпрос

50 С третия въпрос запитващата юрисдикция иска по същество да се установи дали член 31, параграф 3, трета алинея, буква б) във връзка с член 4, параграф 1 от Директива 2013/32 трябва да се тълкува в смисъл, че трудността на практика да се приключи процедурата по разглеждане на молбите за международна закрила в шестмесечния срок, може да се дължи на обстоятелства, различни от големия брой едновременно подадени такива молби, като например наличието преди това на голям обем необработени молби или недостатъчния персонал на решаващия орган.

51 От текста на член 31, параграф 3, трета алинея, буква б) от Директива 2013/32 следва, че практическите трудности за спазване на шестмесечния срок за разглеждане на молбите за международна закрила, които оправдават удължаването на срока на основание на тази разпоредба, трябва да се дължат на големия брой граждани на трети страни или лица без гражданство, които едновременно са подали молба за международна закрила.

52 Допускането на обстоятелства, различни от големия брой едновременно подадени молби за международна закрила, като основание за удължаване на срока за разглеждане съгласно посочената разпоредба, би застрашило изпълнението на задълженията на държавите членки по член 4, параграф 1 от тази директива, посочени в точка 40 от настоящото решение.

53 Доколкото тази разпоредба предполага съответната държава членка да следи за това решаващият орган да е в състояние да се справи с промените в броя на молбите за международна закрила, когато броят на тези молби съответства на обичайна и предвидима тенденция, се счита, че тази държава членка е предвидила средства, гарантиращи на този орган подходящ капацитет за обработване. За сметка на това, когато настъпят непредвидими обстоятелства, като например значително увеличение на броя на едновременно подадените молби, не може да се очаква от държавата членка да изпълни задълженията си в определения шестмесечен срок, тъй като първоначално предвидените средства може да не са достатъчни и тази държава членка да не е непременно в състояние да отговори незабавно на допълнителните нужди — по-специално от персонал — възникнали вследствие на това увеличение.

54 Всъщност, макар държавите членки да трябва да осигурят укрепване на човешките ресурси на решаващия орган в случай на увеличение на броя на молбите за международна закрила, от тях не може да се очаква незабавно да могат да отговорят на допълнителните нужди от персонал, до които би довело значително увеличение в рамките на кратък период на броя на тези молби в сравнение с обичайната и предвидима тенденция в съответната държава членка. Следователно те трябва да разполагат с необходимото време, за да увеличат предоставените на решаващия орган средства и отново да разполагат с достатъчен капацитет за обработване на тези молби в съответствие с Директивата. Ето защо член 31, параграф 3, трета алинея, буква б) от Директива 2013/32 предвижда възможността за удължаване на срока за разглеждане на посочените молби с допълнителен период, който не надвишава девет месеца.

55 От това следва, че броят на молбите за международна закрила, които предстои да бъдат разгледани към момента на настъпване на значителното увеличение на броя на едновременно подадените молби, сам по себе си не може да бъде обстоятелство, което оправдава удължаване на срока на основание член 31, параграф 3, трета алинея, буква б) от Директива 2013/32. Когато броят на тези молби остава постоянно висок през дълъг период от време, държавата членка следва да предвиди подходящи средства за решаващия орган, за да му осигури достатъчен капацитет за обработване в съответствие с член 4, параграф 1 от тази директива.

56 С оглед на изложените по-горе съображения на третия въпрос следва да се отговори, че член 31, параграф 3, трета алинея, буква б) във връзка с член 4, параграф 1 от Директива 2013/32 трябва да се тълкува в смисъл, че трудността на практика да се приключи процедурата по разглеждане на молбите за международна закрила в шестмесечния срок, не може да се дължи на обстоятелства, различни от големия брой едновременно подадени такива молби, като например наличието преди това на голям обем необработени молби или недостатъчния персонал на решаващия орган.

По съдебните разноски

57 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (пети състав) реши:

1) **Член 31, параграф 3, трета алинея, буква б) от Директива 2013/32/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година относно общите процедури за предоставяне и отнемане на международна закрила**

трябва да се тълкува в смисъл, че

предвиденият за разглеждане на молбите за международна закрила шестмесечен срок, посочен в тази разпоредба, може да бъде удължен с девет месеца от решаващия орган в случай на значително нарастване в рамките на кратък период на броя на тези молби в сравнение с обичайната и предвидима тенденция в съответната държава членка, като това изключва случаите, които се характеризират с постепенно увеличение на броя на посочените молби през дълъг период от време.

2) **Член 31, параграф 3, трета алинея, буква б) във връзка с член 4, параграф 1 от Директива 2013/32**

трябва да се тълкува в смисъл, че

трудността на практика да се приключи процедурата по разглеждане на молбите за международна закрила в шестмесечния срок, не може да се дължи на обстоятелства, различни от големия брой едновременно подадени такива молби, като например наличието преди това на голям обем необработени молби или недостатъчния персонал на решаващия орган.

Подписи